

Blogi jako nowoczesna forma reklamy biblioteki. Zarys zagadnienia

Biblioteki już dawno przestały być instytucjami hermetycznymi. Nowa sytuacja społeczna, gospodarcza i rozwój technologii wymusiły na nich konieczność zmian, bez których trudno byłoby funkcjonować w dzisiejszym świecie. Zmieniły się też, i wciąż zmieniają, potrzeby korzystających z tych instytucji. Dawniej użytkownik, a właściwie czytelnik, oczekiwał bogatego księgozbioru, cichej czytelnicy, dostępu do prasy. Gromadzenie i udostępnianie zbiorów należało do głównych zadań biblioteki. Instytucje te nie potrzebowały też działań marketingowych i reklamowych w takim stopniu jak ma to miejsce dzisiaj. Nie miały bowiem konkurencji. Dziś jednak biblioteka musi się zmierzyć z potęgą Internetu – zmierzyć, nie rywalizować. Biblioteka nie powinna stawiać w opozycji do Internetu, nie powinna tworzyć sztucznej bariery między mediami elektronicznymi a swoją tradycyjną formą. Gdyby biblioteka starała się rywalizować z nowymi mediami, z pewnością tę walkę by przegrała. Rośnie bowiem pokolenie wychowane w sieci, posiadające profil na wielu serwisach społecznościowych, wykorzystujące Internet do nauki i rozrywki. W chwili obecnej komputerem potrafią posługiwać się już kilkuletnie dzieci. Dla nich jest to o wiele bardziej naturalne niż dla ich rodziców. Nie znają świata bez sieci. Jak zatem trafić ma do młodych ludzi biblioteka nie wykorzystująca Internetu?

W XXI wieku sieć internetowa przeszła ogromne zmiany. Nadeszła epoka Web 2.0 – odmiennego sposobu tworzenia stron internetowych i serwisów www z udziałem użytkowników, którzy mają możliwość zapełniania ich nowymi informacjami [3]. Web 2.0 daje ogromne możliwości reklamy biblioteki jako instytucji przyjaznej i nowoczesnej. Biblioteka ma szansę dotrzeć do obecnego lub potencjalnego użytkownika w sposób dla niego najciekawszy, bo interaktywny, kreując wizerunek instytucji nowoczesnej, otwartej, budzącej sympatię.

Blogi stanowią jedną z możliwości reklamy usług biblioteki. Początkowo były one swego rodzaju internetowymi pamiętnikami, jednak z czasem stały się także formą reklamy osób prywatnych, firm, instytucji, organizacji, stowarzyszeń. Blog jest stroną internetową, zazwyczaj zakładaną przy pomocy specjalnego szablonu lub programu, na której autor wprowadza posty datowane i ułożone chronologicznie. Terminem „post” określa się notatkę na blogu lub wpis na forum dyskusyjnym.

Blogi mogą być przeznaczone dla zamkniętej grupy odbiorców (np. dostęp na hasło) lub publiczne, których zawartość jest dostępna dla każdego. Mogą zawierać teksty lub np. fotografie (tak zwane fotoblogi). Prezentowane informacje można oznaczać tagami, czyli słowami kluczowymi przypisanymi do określonej treści, za pomocą których można przeszukiwać strony internetowe i blogi, oraz dzielić je na kategorie. Można na nich także umieszczać linki do polecanych przez siebie witryn, serwisów, portali bądź do innych blogów.

Blogi szybko zdobyły popularność. Szacuje się, że w 2005 roku blogowało od 50 do 100 mln ludzi, a 200 do 500 mln je czytało. Obecnie z pewnością jest o wiele więcej zarówno autorów, jak i czytelników tej formy upublicznionej wypowiedzi. Popularność blogów wynika m.in. z łatwości ich zakładania oraz możliwości integracji pomiędzy czytelnikami, która buduje wspólnotę myśli i idei [4, s. 2-3].

Również i bibliotekarze dostrzegli pozytywne strony prowadzenia blogów, choć w Polsce nadal nie jest ich zbyt wiele. Ich forma jest zróżnicowana, poczynając od profesjonalnych witryn prowadzonych przez całe instytucje i dotyczących wyłącznie spraw związanych z bibliotekarstwem, skończywszy na blogach prywatnych, zawierających obok anegdot ze świata bibliotekarskiego, również informacje osobiste. Profesjonalne mogą być o tematyce ogólnej lub dziedzinowej (np. Biblioteka 2.0 dla bibliotekarzy cyfrowych) [2].

Blogi bibliotekarskie mogą być wykorzystane jako nowa forma reklamy oferowanych usług. Większość z nich ma też możliwość dodawania komentarzy. Pójściem krok dalej może być zamieszczenie w witrynie minicatu. Na blogu dokumentującym codzienną pracę biblioteki można zamieszczać zdjęcia i filmiki, które być może zachęcą potencjalnych czytelników do korzystania z biblioteki. Można przytaczać recenzje książek, listy nowo nabytych publikacji, informacje o lokalnych wydarzeniach kulturalnych, dokumentować spotkania z autorami organizowane w bibliotece. Czytelnicy mogą sami proponować książki, jakie chcieliby mieć w swojej bibliotece. Możliwości jest sporo, tym bardziej, że w odróżnieniu od strony internetowej biblioteki, bloga można poprowadzić w formie mniej

formalnej, co zmniejsza dystans pomiędzy czytelnikiem a biblioteką. Bibliotekarze w notkach mogą poddawać pod dyskusję różne projekty zmian w organizacji pracy, wprowadzenia nowych usług, czy zmianę dotychczasowych. Takie funkcje spełnia co prawda także forum dyskusyjne, ale nie daje podobnych możliwości jak blog choćby w kwestii grafiki.

Blog to narzędzie szczególne – umożliwia zbliżenie instytucji i osób z niej korzystających. Pozwala na maksymalnie szybkie zdobycie informacji na temat pracy biblioteki, w dodatku ma się wówczas pewność, że czytelnik zajrzał tam z własnej woli, nikt mu nie każe wypełnić ankiety, nikt go nie angażuje, czyta i komentuje co chce i kiedy chce. Jeżeli bibliotekarze będą odnosić się do komentarzy, wyjaśniać pojawiające się w nich wątpliwości, odpowiadać na pytania, umocnią dobry wizerunek biblioteki jako instytucji liczącej się z potrzebami użytkowników. Anonimowość, jaką daje Internet, pozwala czuć się bardziej swobodnie i szczerze komentować, czy wydawać opinie. Oczywiście w sieci roi się też od wszelkiego rodzaju dowcipnisiów i tzw. trolli, czyli osób uporczywie wszczynających kłótnie na forach internetowych, blogach i portalach. Zawsze jednak można ustawić opcję zatwierdzania komentarzy przed ich publikacją lub po prostu na bieżąco reagować na to, co dzieje się na blogu. Mają one jeszcze jedną zaletę – założenie ich nie wymaga praktycznie znajomości HTML (chyba, że chcemy zaprojektować go sami) i pozwala niemal każdemu obeznanemu choć trochę z Internetem na prowadzenie takiego dziennika.

Założenie bloga, mimo że technicznie jest łatwe, powinno być przemyślane, szczególnie jeśli ma on stanowić formę reklamy biblioteki. Istnieje kilka czynników, które stanowią o sukcesie bloga bibliotekarskiego:

- ustalenie wcześniej celu, jasnej strategii i planu,
- umieszczenie atrakcyjnych dla czytelnika możliwości (np. komentowanie notek, ankiety, wyszukiwanie za pomocą tagów lub etykiet),
- prowadzenie bloga jako stałej części strategii marketingowej biblioteki,
- ustalenie, jakie oprogramowanie będzie wykorzystane [1, s. 16].

Opracowując cel i strategię, należy także rozważyć, czy blog ma być utrzymany w rzeczowym i poważnym tonie, czy też raczej w mniej oficjalnym, wzbogacony anegdotami, a nawet dowcipami „z branży”. Choć zależy to od tego, jaką bibliotekę przedstawiamy, to jednak większość czytelników oczekuje po tej formie komunikacji mniej oficjalnego języka, bo taki znajdują przecież na stronie internetowej.

Blog zawsze powinien być bliżej czytelnika niż strona, jest bowiem interaktywny, zmniejsza dystans i warto o tym pamiętać. Wybór formy zależy w dużej mierze także od grupy docelowej. Wiadomo, że inny będzie język i wygląd bloga kierowanego do uczniów, a inny na przykład do studentów uczelni medycznej. W obu jednak przypadkach zmniejszenie dystansu będzie doskonałą reklamą: uczniowie i studenci będą pozytywnie zdziwieni takim obliczem swojej biblioteki.

Jeśli pracownicy biblioteki podjęli się prowadzenia bloga, powinni pamiętać, że trzeba go aktualizować możliwie jak najczęściej. Nieregularne zamieszczanie notek robi złe wrażenie na czytelniku i może spowodować, że nie będzie chciał na niego zaglądać. Informację, że pojawił się blog biblioteki, trzeba umieścić na stronie internetowej w możliwie widocznym miejscu, żeby czytelnik mógł się do niego szybko i łatwo dostać. Aby prześledzić ruch i częstotliwość odwiedzin, można zainstalować licznik odwiedzin i śledzić statystyki za pomocą dostępnych programów. Częstotliwość odwiedzin jest wyższa, jeżeli blog jest szybko znajdowany w wyszukiwarkach. Pozycja w wyszukiwarkach jest wyższa, im więcej jest notek, szczególnie, jeśli każdy wpis ma odrębny link [4, s. 183]. Aby uatrakcyjnić bloga, warto umieścić też na nim możliwość subskrypcji przez czytelników lub umieścić kanał RSS, czyli *Really Simple Syndication* – sposób rozpowszechniania informacji z blogów, serwisów i stron internetowych.

Blogi polskich bibliotek nie są jeszcze tak liczne jak zagraniczne, ale przybywa ich coraz więcej. Mają one różne formy i funkcje, na różnym poziomie jest też szata graficzna i przejrzystość. Głównie zakładane są na darmowych serwerach. W blogach bibliotek publicznych oraz szkolnych sporo miejsca poświęca się lokalnym wydarzeniom kulturalnym, integracji czytelników, spotkaniom z autorami i ludźmi kultury. Poniżej zostaną zaprezentowane przykłady blogów, opracowywane przez różne typy bibliotek.

Blog Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej (rys. 1) istnieje od lipca 2008 roku i ciekawie uzupełnia stronę internetową instytucji. Jego wygląd utrzymany jest w spokojnej i pastelowej tonacji kolorystycznej. Poruszanie się po nim nie sprawia czytelnikowi żadnych problemów, ponieważ nawigacja jest bardzo przejrzysta. Zamieszczono w nim linki do polecanych biblio-blogów. Informacje prezentowane na blogu mają różny charakter: są zatem informacje dotyczące nowych pozycji (np. w Bibliotece Cyfrowej, której autorzy poświęcają sporo notek), jest informacja, że biblioteka ma profil na Facebooku (popularnym międzynarodowym serwisie społecznościowym), są informacje o propozycjach zmian w organizacji pracy. Notki są komentowane zarówno przez czytelników, jak i samych bibliotekarzy.

Blog Biblioteki Politechniki Warszawskiej jest profesjonalny, choć można by powiększyć zasób linków i warstwę graficzną. Szata graficzna blogów profesjonalnych, do jakich niewątpliwie należą blogi bibliotek, powinna być stonowana, ale też nie przesadnie pastelowa. Wydaje się również, że nie należy jej pozbawiać ciekawych przykuwających uwagę elementów.

Rysunek 1. Blog Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Podobny blog Trwa debata > | Załóż blog

bgpw

Blog Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

Prace doktorskie z BCPW w DART-Europe 2010-02-25 14:08:29

Prace doktorskie umieszczone w naszej Bibliotece Cyfrowej, dzięki pośrednictwu agregatora danych- Federacji Bibliotek Cyfrowych, znalazły się dzisiaj na międzynarodowym portalu DART-Europe.

DART Europe E theses Portal

Basic Search Advanced Search **Browse** Search History My Book List Feedback Help

Browse Results

Order results by Title | Author | Year | Collection

Displaying records 1 - 2 of 2 on page 1 of 1.

Item ID	Title	Author	Year	Collection
1	Prace doktorskie z BCPW w DART-Europe	Wojciech Kozłowski	2009	Politechnika Warszawska
2	Prace doktorskie z BCPW w DART-Europe	Anna Adamy	2009	Politechnika Warszawska

Displaying records 1 - 2 of 2 on page 1 of 1.

Księga Gości

biblio-blogi
Pulawerek.pl
ISENIK
Bibla
Dziennik z blogów bibliotek i bibliotekarzy
Niedozny bibliotekarz
Śmierć bibliotekarza
Bibliotekarski dramat
Wirtualna informacja
Jmonika
info-blog
Research Blogging
Google Blog Search
Blog o Open Access
Lista biblioblogów (malin.net.pl)
Biblioteka 2.0
librarian.net

Biblioteka PW - linki
O czym jest blog BGPW

Źródło: <http://bgpw.blog.pl/>

Inny wygląd i charakter mają blogi bibliotek publicznych. Instytucje te, bardziej związane z lokalną społecznością, starają się podkreślać swój wkład w rozwój kulturalny regionu. Przykładem może być blog Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Łazach przedstawiony na rysunku 2.

Rysunek 2. Blog Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Łazach



Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Łazach

Strona główna Sponsorzy Linki Kontakt Archiwum

Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem

1 Marzec 2010



STRONY

- O bibliotece
- Działy i filie
- Zbiory
- Wydawnictwa
- Regulaminy
- Gminne Centrum Informacji
- Punkt Jurajskiej Informacji Turystycznej
- Galeria
- Dyskusyjny Klub Książki
 - Spotkanie pierwsze
 - Spotkanie drugie
 - Spotkanie trzecie
 - Spotkanie czwarte
 - Spotkanie piąte
 - Spotkanie szóste

W bibliotece – marzec 2010

1 Marzec 2010

- 01.03 – 31.03 – Afiszowy konkurs czytelniczy „**Niezwykłe podróże po**

Źródło: <http://www.biblioteka-lazy.pl/>

Blog ten pełni także funkcję strony internetowej biblioteki. Znajdują się w nim informacje dotyczące biblioteki, jej działów i filii oraz regulaminy i wydawnictwa. Regularnie omawiane są spotkania działającego tam Dyskusyjnego Klubu Książki oraz spotkania z autorami i ludźmi kultury. Co miesiąc zamieszczany jest plan działalności biblioteki, a w nim informacje o spotkaniach, konkursach, wystawach i akcjach. Jest on przejrzysty, przyjazny, ale brakuje w nim możliwości zamieszczania komentarzy czy choćby księgi gości lub odnośnika do forum. Blog w istocie niewiele różni się od strony internetowej. Linki do stron polecanych mogłyby być bardziej widoczne dla czytelnika. To, co zasługuje na uwagę, to informowanie o wydarzeniach lokalnych i spotkaniach. Widać, na pierwszy rzut oka, że biblioteka działa w lokalnym środowisku aktywnie i jest przyjazna dla czytelnika.

Jeszcze inaczej wyglądają blogi bibliotek szkolnych. Ich autorzy szczególną uwagę muszą zwracać na atrakcyjny wygląd. Grupa docelowa, czyli dzieci i młodzież, jest przyzwyczajona do sieci od najmłodszych lat. To co dorosłym może wydać się krzykliwe czy zbyt jaskrawe, dla nich jest atrakcyjne.

Rysunek 3. Blog biblioteki szkolnej



Źródło: <http://biblioteka-blog.blog.onet.pl/>

„Blog Pani Kasi” (rys. 3) jest ciekawym przykładem bloga biblioteki szkolnej. Tworzony jest w Miejskiej Szkole Podstawowej nr 6 w Knurowie. Został założony na darmowym serwerze i co ciekawe wyświetla się jako druga pozycja w wyszukiwarce Google po wpisaniu haseł „biblioteka” i „blog”. Jest to dobry przykład, jak blog może reklamować bibliotekę. Autorka zamieszcza bardzo dużo informacji z życia biblioteki, sporo uwagi poświęca różnym konkursom. Co semestr podawane są nazwiska najbardziej aktywnych czytelników wraz z liczbą wypożyczonych przez nich książek. Notki można komentować. Blog cechuje bardzo bogaty zbiór linków, które wklejane są także w notkach. Całość uzupełniają ciekawa szata graficzna (choć może zbyt męcząca wzrok) oraz liczne galerie zdjęć dokumentujących wydarzenia związane z biblioteką i ze szkołą.

Blogi zagranicznych bibliotek mają dłuższą tradycję niż polskie. Często, tak jak w Polsce, prowadzone są na serwerach darmowych. Aktualizowane są regularnie, a posty mają często link pozwalający na udostępnianie treści na Facebooku i innych serwisach społecznościowych.

Łatwość prowadzenia blogów sprzyja wciąż rosnącej ich popularności. Możliwości wykorzystywania tej formy komunikacji z użytkownikami w zakresie promocji i reklamy są ogromne. Bez względu na typ biblioteki, blog zawsze będzie przydatną metodą, by uczynić bibliotekę miejscem chętnie odwiedzanym (choćby tylko wirtualnie), nowoczesnym i otwartym na nowe media.

Bibliografia

1. BARDYN Tania P. Library Blogs: What's Most Important for Success Within the Enterprise? In *Computer in Libraries*. 2009, vol. 29, nr 6, s. 12-17. ISSN 1041-7915.
2. DERFERT-WOLF Lidia. Blogi i RSS dla bibliotekarzy i bibliotek. In *Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* [Dokument elektroniczny]. 2007, nr 7. Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2007/88/a.php?derfert>. Stan z dnia 24.02.2009.
3. GMITEREK Grzegorz. Library 2.0. Możliwości zastosowania Web 2.0 w bibliotekach polskich. In *Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy* [Dokument elektroniczny]. 2007, nr 4. Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2007/85/a.php?gmiterek>. Stan z dnia 24.02.2009
4. WRIGHT Jeremy: *Blogowanie w biznesie: rewolucyjny sposób na zwiększenie sprzedaży, zbudowanie marki i osiągnięcie spektakularnych sukcesów*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2007. ISBN 978-83-60501-47-4.